

Travma Hastasına Genel Yaklaşım

Ertuğrul GÜNGÖR¹

TRAVMA NEDİR ?

Travmanın kelime anlamı yaradır ve Yunanca bir kelimedir. İnsanın dışarıdan fiziksel, kimyasal, biyolojik etkenlere maruz kalarak yaralanmasıdır. Travma tarihten günümüze insanoğlunun yaşamını tehdit eden ve yaralanmalara yol açan önemli bir öge olmuştur. Günümüzde teknolojinin ilerlemesi ile travma etkenleri artmış bunun doğal sonucu olarak travmaya maruz kalan insan sayısında önemli artış olmuştur. Eskiden travmanın fiziksel etkileri ve bununla başa çıkma yolları üzerine çalışmalar, uygulamalar yapılırken günümüzde travmanın insanın ruh sağlığına verdiği zararların da tedavi edilmesi gerekliliği ortadadır. Posttravmatik stres bozukluğu semptomları arasında içe kapanma, aşırı kaygılanma, olayı tekrar tekrar hatırlama , tekrarlayan kabuslar, aşırı emosyonel tepkiler vardır.

Travma çok çeşitli nedenlerle oluşabilmektedir.

- Ev kazaları
- Trafik kazaları
- Doğal afetler : Sel, deprem, yangın,
- İş kazaları

¹ Op. Dr., Çankırı Özel Karatekin Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği,
dregungor@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Tscheme IH, Oestem H), Sturm J. Osteosynthesis of major fractures following poly. trauma. *WORLD J Surg* 1983;7:80-87.
2. 17. Various authors. Intnal assessment and management. In: Weigelt JA,ed. *Advanced*
3. Regel G, Lobenhoffer P, Lehmann U, et al. Results of treatment of poly-traumatized patients. A comparative analysis of 3406 cases between 1972 and 1991, *Unfallchirurg* 1993;96:350-362.
4. Osterwalder JJ. Mortality of blunt poly-trauma: A comparison between emergency physicians and emergency medical technicians: prospective cohort study at a level I hospital in eastern Switzerland. *J Trauma* 2003;55:355-361.
5. Sanson G, Di Bartolomeo S, Nardi G, et al. Road traffic accidents with vehicular entrapment: incidence of major injuries and need for advanced life support. *Eur J Emerg Med* 1999;6:285-291.
6. Haas NP, Hoftmann RF, Mauch C, et al. The management of poly-traumatized patients in Germany. *Clin Orthop Relat Res* 1995;318:25-35.
7. Biewener A, Aschenbrenner U, Rammelt S, et al. Impact of helicopter transport and hospital level on mortality of poly-trauma patients. *J Trauma* 2004;56:94-98.
8. Oestem HJ. [Management of poly-trauma patients in an international comparison]. *Unfallchirurg* 1999;102:80-91.
9. Ruchholtz S, Zintl B, Nast-Kolb D, et al. [Quality management in early clinical poly-trauma management. II. Optimising therapy by treatment guidelines.] *Unfallchirurg* 1997;100:859-866.
10. Nerlich ML, Tschene H. A trauma algorithm-a decision tool in first aid for severely injured patients. *Zentralbl Chir* 1987;112:1465-1472.
11. Waydhas C, Kanz KG, Ruchholtz S, et al. Algorithms in trauma management. *Unfallchirurg* 1997;100:913-921.
12. Tsoukas A, Andreade A, Zacharogiannis C, et al. Myocardial contusion presented as acute myocardial infarction after chest trauma. *Echocardiography* 2001;18:167-170.
13. Nagy KK, Krosner SM, Roberts RR, et al. Determining which patients require evaluation for blunt cardiac injury following blunt chest trauma. *World J Surg* 2001;25:108-111.
14. Rixen D, Raum M, Holzgraefe B, et al. Shock and Trauma Study Group. A pig hemorrhagic shock model: oxygen debt and metabolic acidemia as indicators of severity. *Shock* 2001;16:239-244.

15. Siegel JH, Rivkind AI, Dalal S, et al. Early physiologic predictors of injury severity and death in blunt multiple trauma. *Arch Surg* 1990;125:498-508.
16. Meregalli A, Oliveira RP, Friedman G. Occult hypoperfusion is associated with in-creased mortality in hemodynamically stable, high risk, surgical patients. *Cru Care* 2004;8:R60-65.
17. Giannoudis PV. Surgical priorities in damage control in poly-trauma. *JBone Joint Surg Br* 2003;85:478-483.
18. MDJohn JKoehler*PhDLawrence JBaer†MDStuart AMalafa*MSMeindertsma‡Nancy RNavitskas*James EHuizenga* Prehospital index: A scoring system for field triage of trauma victims Volume 15, Issue 2, February 1986, Pages 178-182
19. Baker SP, O'Neill B. The injury severity score: an update. *J Trauma* 1976; 16: 882-5.
20. Teasdale G, Jennett B. Assessment of coma and impaired consciousness. A practical scale. *Lancet* 1974; 2: 81-3.
21. Champion HR, Sacco WJ, Copes WS, et al. A revision of the trauma score. *J Trauma* 1989; 29: 623-9.
22. Champion HR, Sacco XT, Carnazzo AJ, et al. Trauma score. *Crit Care Med* 1981; 9: 672-6.
23. Aprahamian C, Cattetey RP, Walker Ap, et al: Pedatric Trauma Score: Predictor of hospital resource use ?. *Arc. Surg.* 125:1128-1131, 1990